

Консультація для педагогів

«Окремі аспекти планування ігрової діяльності»

Вихователь-методист:

Захарчишина Н.М.

Окремі аспекти планування ігрової діяльності

Організація ігрової діяльності регламентується планом роботи вихователя. Це дає мені змогу заздалегідь продумати методи і прийоми розвитку, виховання та навчання дітей, бачити шляхи досягнення поставленої мети. Все що намагаюся планувати повинно забезпечувати гармонійний розвиток кожної дитини. Треба пам'ятати: планування має бути гнучким, адже на його реалізацію можуть вплинути не передбачені чинники.

План – це не формальність, а невідмінна умова успішної та плідної роботи з дітьми, де головне – не схема і форма, а зміст.

Щоб уникнути вказаних недоліків та правильно організувати керівництво іграми, доречно вивчити ігрові інтереси та рівень розвитку творчих ігор вихованців і на цій основі скласти перспективний план розвитку ігор на місяць, квартал, можливо, і на півріччя, рік, вказавши тему, мету ігор, атрибути.

Визначаючи компетентність дошкільнят в ігрові діяльності відповідно до Базового компоненту дошкільньої освіти в Україні, враховую такі показники: складність сюжету, його чіткість, наближеність до реального життя, перспективність, логічну завершеність, визначеність ролей, їх узгодженість, адекватність ігрових дій, чітке визначення правил гри, дотримання їх дитиною, збалансоване спілкування з товаришами, оптимістичний настрій.

Сюжетно-рольова гра посідає особливе місце в житті дітей і є невід'ємною складовою дитинства. У ній малюнок відображає різні події життя, що сам спостерігає, про які йому читають або розповідають, розігрує взяті на себе ролі. Зміст дитячих ігор передає навколишню дійсність і змінюється відповідно до соціальних умов.

У грі продовжується і розвивається фантазія. Дитина створює образи в своїх іграх, комбінуючи і поєднуючи в уяві те, що сама бачила або пережила, з тим, про що їй розповідали або читали. Отже, гра – відтворення, а не копіювання життя, перше випробування своїх можливостей.

Особливої уваги потребують взаємини дітей у процесі гри. Від педагога великою мірою залежить, чи будуть вони дружніми, товариськими. Бажано, щоб у дітей гарний настрій і добри самопочуття, щоб вони активно брали участь у грі. А для цього треба навчити їх гратися й індивідуально, і маленькими групами, і великими, і великим колективом.

Індивідуальні ігри важливі тому, що дають малятам змогу заспокоїтися, погратися улюбленою іграшкою. Педагог повинен сам з повагою ставитися до ігор дітей і привчати своїх вихованців поважати справи своїх товаришів.

Серед розмаїття ігор, які проваю у дошкільньому навчальному закладі, чільне місце посідає дидактичні ігри. Вони особливі тим, що їх створюють дорослі й пропонують дітям. Ці ігри наповнені конкретним змістом і супроводжується певними правилами. Це навчально-розважальні ігри, й педагоги широко послуговуються ними як засобом виховання та навчання для розширень уявлень дошкільнят, закріплення набутих знань і формування, вміння використовувати їх на практиці, для полегшення та поживлення процесу навчання. Адже, коли розумове завдання розв'язується у ході доступної для дітей діяльності, яка зберігає ознаки гри, це приносить малюкам велике задоволення.

Кожна дидактична гра містить конкретне завдання і, щоб виконати його потрібно долати труднощі, самостійно діяти в певній ситуації або з певними предметами, набуваючи власного діяльнісного та чуттєвого досвіду.

Керівництво дидактичними іграми потребує великої педагогічної майстерності й такту, позаяк, вирішуючи у грі й через гру низку завдань, вихователь має зберегти її як діяльність цікаву, близьку дітям. Для цього він має, насамперед, дібрати відповідний **дидактичний матеріал**: іграшки, картинки, різні предмети.

У керівництві дидактичною грою чільне місце посідає визначення її змісту й завдання, які ставить вихователь. Планую роботу з дошкільнятами, передбачаю й ті дидактичні ігри, які можна використати у творчих іграх. Необхідно також продумати й визначити місце, роль і зв'язок ігор зі змістом занять, з іншими прийомами навчання та виховання дітей. Дібравши ігри, які відповідають програмовому змісту, потрібно чітко з'ясувати, які результати бажано одержати за допомогою дидактичної гри, оскільки часто залежить оформлення задуму, ігрові дії, зміст і формулювання правил, хід гри.

Рухливі ігри доволі важливі для всебічного розвитку дитини. Цінність їх не лише в тому, що вони розвивають рухи дітей, а й тому, що спонукають малят бути активними, діяльними, вчать міркувати, досягати успіху. Завдяки цим іграм весь організм дитини втягується в роботу, в неї поліпшується апетит і травлення, стає глибшим дихання, як дисциплінованість, стриманість то що.

Отже, рухлива гра є потребою здорової дитини, викликає у неї радість і втіху, розвиває здатність усвідомлювати свої дії та вчинки, сприяє формуванню внутрішньому ставлення до того, що її оточує. Тобто рухлива гра ї для дітей своєрідною формою пізнання світу, задовольняючи їхні пізнавальні, моральні та естетичні потреби.

Тривалість рухливої гри залежить від її характеру, умов проведення та складу гравців. Важливо закінчити гру своєчасно: передчасне закінчення гри так само небажане, як і її затягування.

Підбиваючи підсумки гри, доцільно, коли є змога, проаналізувати її, зазначаючи допущені гравцями помилки. Аналізуючи сюжетну рухливу гру, корисно звернути увагу дітей й невдалі моменти у розвитку сюжету, відзначити тих, хто добре виконував свою роль. Утім не варто проводити такі бесіди часто, бо вони можуть набридати дітям, перетворитися на шаблон.

Провідний вид діяльності дітей дошкільного віку – гра, у процесі якої розвиваються духовні й фізичні сили дитини, її емоційна та пізнавальна сфери. Крім того, гра – це своєрідний властивий дошкільному вікові засіб засвоєння колективного досвіду. В грі формуються всі сторони особистості дитини, відбуваються значні зміни у її психіці, що сприяють переходу до нової, вищої стадії розвитку. Цим пояснюються величезні виховні можливості гри, які багато в чому залежать від професійної майстерності педагога.

Для організації ігор важливо створити предметно-ігрове середовище. Вихідна вимога – розвивальний характер та відповідність таким принципам, як реалізація дитиною права на гру (вільний вибір іграшки, теми, сюжету, місця та часу її проведення); універсальність предметно-ігрового середовища, щоб діти могли разом з вихователем готувати та змінювати його. До складу предметно ігрового середовища входять: велике ігрове коло, ігрове обладнання, іграшки, різноманітна

ігрова атрибутика. Всі ці ігрові засоби перебувають не в абстрактному просторі, а в ігровій кімнаті, спортивні залі, на майданчику. В інтер'єрі не повинно бути нічого зайвого, всі ігрові засоби мають бути безпечними для дітей.

Діти мають змогу гратися протягом усього дня як у першу, другу половину.

Ігри до сніданку розпочинаються з приходом дитини до садка. Моє завдання в цей період – так раціоналізувати педагогічний процес, щоб активно впливати на його хід, стосунки дітей.

Ігри дітей в першу половину дня мають узгоджуватися з характером та змістом подальшої роботи. Так, при реалізації завдань пізнавального або мовленнєвого розвитку доречними будуть ігри на розвиток мовлення, уваги, уяви. Інша спрямованість надається іграм на здійснення завдань фізичного розвитку і т. п. Отже, керівництво іграми узгоджую з педагогічним процесом. Важливо відходити від шаблонів. У жодному разі не намагаюся нав'язувати щось дітям, викликаючи таким чином у них спротив, вихід з гри або її припинення. Тут доречними стають мої запитання, поради, рекомендації.

Для всіх груп дітей намагаюся добирати ігри, які передбачають незначне розумове навантаження – з дрібними іграшками, м'ячем, нескладним конструктором, настільно – друкованими іграми.

Ігри на відкритому повітрі. Діти можуть продовжувати гру, розпочату раніше, якщо вона їх зацікавила, або вигадати щось нове. Ці ігри бажано урізноманітнювати, оскільки є великий простір для активних рухів, тож варто якомога повніше використати ці умови, щоб вихованці могли побігати, пострибати, просто побавитися.

Організуюючи ігри на відкритому повітрі, я обов'язково враховую такий важливий чинник, як сезонність. У холодну погоду ігри мають давати достатнє навантаження, але при цьому не передбачається дотримання однакового темпу для всіх дітей, тривалої підготовки великих зусиль, уваги. Підбираю ігри, які швидко розігрівають дітей, але без шкоди для здоров'я. Вимоги до ігор повині бути індивідуалізовані, з урахуванням стану здоров'я кожного вихованця.

Дітям своєї групи підбираю ігри: (“Конячки”, “Дожди мя'ч”, “Принеси предмет”, “Знайди собі пару”, “Лисиця в курнику”, “Миші в коморі”, “Бережи предмет”, “Хто перший”, та інші).

Ігри в другу половину дня органіжую у кімнаті або на відкритому повітрі. Кімнату, в якій грають діти намагаюся віддати повністю у їхнє розпорядження: розташування меблів, іграшок підпорядковується грі. Спрямовую дитячу самодіяльність, беру сама участь ознайомлюю дошкільнят з новою грою.

У літку, коли дитячі знання та досвід збагатилися, менше часу витрачається на одягання, збирання на прогулянку, є змога повніше задовільнити потреби дітей у грі.

Так, з вихованцями своєї групи після денного сну органіжую веселі рухливі ігри, ігри з піском та іншим будівельним матеріалом, творчі ігри з використанням природного матеріалу. Не варто залишати поза увагою ігри – драматизацією, оскільки діти вже мають достатньо знань та досвіду для інсценізації відомих літературних творів. У негоду діти охоче граються у настільні ігри: шашки, шахи, ігри з кубиками, настільний хокей, математичне лото то що.

Надвечір можна продовжити будівельні та рольові ігри, розпочаті на відкритому повітрі. У дітей накопичується достатньо образів, щоб грати різні ролі, зводити споруди. Рівень цих ігор значно зростає за умови, якщо запропоную дітям завдання. Неаби яку роль у житті дошкільнят відіграє гра – праця з використанням продуктів трудової та художньо – творчої діяльності. Тому для тих ігор доречною є така діяльність, навичками якої діти вже володіють.

Закінчується насичений цікавими і різноманітними іграми день. Нагадую, що треба навести лад серед іграшок, усе покласти на свої місця. Прибиранню також можна надати вигляд гри, при цьому привчаю дітей до послідовності, виконання установлених правил, підтримання порядку.